

Universitat Politècnica de Catalunya – Universitat de Barcelona

Màster oficial d'Enginyeria en Energia

Fitxa de descripció d'assignatura

Assignatura		ESTALVI, EFICIÈNCIA I US RACIONAL DE L'ENERGIA	Codi: 33567
			Versió: febrer de 2011
Tipus:		Crèdits totals ECTS: 5	Hores/setmana totals: 8
Idioma:	Cata/Caste	Crèdits presencials Teoria:	Hores/setmana presencials Teoria: 2
Hores/crèdit:		Crèdits presencials Problemes:	Hores/setmana presencials Problemes: 0
Quadrimestre:	3	Crèdits presencials Laboratori:	Hores/setmana presencials Laboratori: 0.53
Nivell:		Crèdits no presencials:	Hores/setmana no presencials: 5.47
Coordinador:			
Professors:			
Horari i lloc de tutories: Antoni Sudrià, Asensi Oliva, Lourdes Ventolà, Rodrigo Ramírez.			
Objectius generals:	<p>OBJECTIUS: Presentar l'eficiència energètica com una opció viable dins del sector energètic, així com les diferents opcions tecnològiques implicades en l'eficiència d'energia, fent particular èmfasi en les opcions d'emmagatzematge de l'energia, l'estalvi d'energia en el sector industrial, en el sector d'immobles i habitatge, i els mecanismes existents para la seva implantació</p>		
Objectius específics de cada tema:	<p>Programa de Teoria:</p> <p>Tema 1 Introducció</p> <p style="padding-left: 20px;">Presentació de les assignatures</p> <p style="padding-left: 20px;">Conceptes bàsics</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eficiència energètica • Ús eficient de l'energia • Gestió de la demanda <p>Tema 2 Diagnòstic i auditoria energètica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Balanç energètic • Exemple de projectes • Programes europeus i locals per a l'impuls de l'eficiència energètica <p>Tema 3 Emmagatzematge de l'energia Tècniques</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emmagatzematge d'energia tèrmica utilitzant estructures subterrànies (UTES) • Materials amb canvi de fase • Reaccions químiques • Tancs d'aigua • Emmagatzematge d'energia elèctrica • Casos pràctics <p>Tema 4 Eficiència energètica en edificis (sector habitatges)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eficiència energètica. Sistemes solars tèrmics actius i passius <p>Tema 5 Eficiència energètica en edificis (sector terciari e industrial)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicació de la metodologia d'auditoria energètica 		

- Eficiència energètica en Sistemes elèctrics
- Eficiència energètica en Sistemes d'il·luminació
- Exemples

Tema 6 Eficiència energètica en la indústria

- Demanda elèctrica i tèrmica a instal·lacions industrials
- Cogeneració, paràmetres d'eficiència
- Tecnologies de cogeneració

Tema 7 Eficiència energètica en el transport

- Transport ferroviari i tramvies
- Altres modes de Transport

Tema 8 Gestió eficient de l'energia en diferents processos

- Monitorització
- Control

Pràctiques de Laboratori

- Emmagatzematge de l'energia
- Anàlisi de funcionament de un equip tèrmic.
- Eficiència energètica en edificis bioclimàtics
- Monitorització i Control
- Eficiència en equips de refrigeració i climatització

Activitats No Presencials:

- 1.- Estudi de la documentació i apunts de classe
- 2.- Resolució d'exercicis i problemes associats a les classes de teoria
- 3.- Resolució de les preguntes de les sessions de pràctiques de laboratori, elaboració d'un informe de resultats per a cada pràctica
- 4.- Preparació d'un treball monogràfic sobre la temàtica del curs:
  - Cerca de informació
  - Preparació d'un informe
  - Presentació pública del treball

Càrrega setmanal de l'estudiant en hores:

Tipus d'activitat / Setmana	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Total
Teoria	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	30
Pràctiques		2		2		2		2		2						10
Problemes																
Activitat No presencial	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	50
Treball individual																
Treball en grup																
Proves i exàmens																
Altres activitats																
TOTAL	6	7	6	7	6	7	6	7	6	7	5	5	5	5	5	90

Metodologia docent: Classes presencials, practiques i treballs i problemes a desenvolupar.

Bibliografia Bàsica:

- Cibse Guide F.-Energy efficiency in buildings
- Asociación para la Investigación y Diagnósis de la Energía. "Manual de Auditorias Energéticas". Cámara de Madrid.

15 de marzo de 2006.

- Generalitat de Catalunya. Institut Català d'Energia. "Gestión de la energía en la industria. Programa d'Assessorament Energètic." 6 de mayo 2006.
- Ministerio de Industria, Turismo y Comercio. "Estructura de las Tarifas Eléctricas. Precios de las Tarifas 2006." 25 de mayo 2006.
- Auditoria Energética II. Instal·lacions i Edificis. Manuals 2. Diputació de Barcelona. Servei de Medi Ambient. 1986.
- H. Clark, William. Análisis y Gestión Energética de Edificios: Métodos, Proyectos y Sistema de Ahorro Energético. McGraw-Hill. 1998.

Bibliografia Complementària:

-

Programes de càlcul

- LIDER

Criteri d'avaluació:

Controls parcials:	%	Exercicis/problemes:	10 %	Control final:	30 %
No presencial:	20%	Pràctiques:	20 %	Treball monogràfic	20%

Mètodes d'avaluació: S'avaluarà l'estudiant en base al seu seguiment i aprofitament del curs, d'acord amb la distribució assenyalada a l'apartat anterior. Es tindrà en compte la participació en les classes de teoria i pràctiques, la correcta resolució d'exercicis i problemes plantejats, els guions de pràctiques elaborats, el contingut i coneixements adquirits en el treball monogràfic presentat, així com la claredat en l'exposició del treball i en les respostes a les preguntes que es plantegin. Finalment, una prova final sobre temes de teoria i exercicis permetrà valorar l'adquisició dels coneixements de l'estudiant,

DISTRIBUCIÓ HORES

Temes	Lourdes Ventolà	A definir	Antoni Sudrià Rodrigo Ramirez
Tema 1 Introducció Presentació de les assignatures Conceptes bàsics <ul style="list-style-type: none"> • Eficiència energètica • Ús eficient de l'energia • Gestió de la demanda 			2
Tema 2 Diagnòstic i auditoria energètica <ul style="list-style-type: none"> • Balanç energètic • Exemple de projectes • Programes europeus i locals per a l'impuls de l'eficiència energètica 			4
Tema 3 Emmagatzematge de l'energia Tècniques <ul style="list-style-type: none"> • Emmagatzematge d'energia tèrmica utilitzant estructures subterrànies (UTES) • Materials amb canvi de fase • Reaccions químiques • Tancs d'aigua • Emmagatzematge d'energia elèctrica • Casos pràctics 	4		
Tema 4 Eficiència energètica en edificis (sector habitatges) <ul style="list-style-type: none"> • Eficiència energètica. Sistemes solars tèrmics actius i passius. 		4	
Tema 5 Eficiència energètica en edificis (sector terciari e indústria) <ul style="list-style-type: none"> • Aplicació de la metodologia d'auditoria energètica • Eficiència energètica en Sistemes elèctrics • Eficiència energètica en Sistemes d'il·luminació • Exemples 			4
Tema 6 Eficiència energètica en edificis (sector terciari e indústria) <ul style="list-style-type: none"> • Demanda elèctrica i tèrmica a instal·lacions industrials • Cogeneració, paràmetres d'eficiència • Tecnologies de cogeneració 		4	
Tema 7 Eficiència energètica en el transport <ul style="list-style-type: none"> • Transport ferroviari i tramiva • Altres modes de Transport 			4

Tema 8 Gestió eficient de l'energia en diferents processos			
• Monitorització			4
• Control			
TOTAL HORES	6	10	16

Practiques	TEMA	SETMANA	DIA
1	Emmagatzematge de l'energia (Cord. Lourdes Ventolà)	3 4	Grup 1: 10 Març Grup 2: 17 març
2	Eficiència en Edificis equips de refrigeració i climatització (Cord.A definir)	5 6	Grup 1: 17 març Grup 2: 24 març
3	Monitorització i Control (Cord. Antoni Sudrià)	9 10	Grup 1: 14 Abril Grup 2: 28 Abril
4	Anàlisi de funcionament de un equip tèrmic (Cord A definir.)	11 12	Grup 1: 5 Maig Grup 2: 12 Maig

Cronograma: ESTALVI, EFICIÈNCIA I US RACIONAL DE L'ENERGIA

Temes	DIA	Professor
Tema 1 Introducció Presentació de les assignatures Conceptes bàsics <ul style="list-style-type: none"> • Eficiència energètica • Ús eficient de l'energia • Gestió de la demanda 	16-02-09	Rodrigo Ramírez A. Sudriá
Tema 2 Diagnòstic i auditoria energètica <ul style="list-style-type: none"> • Balanç energètic • Exemple de projectes • Programes europeus i locals per a l'impuls de l'eficiència energètica 	23-02-09 02-03-09	Rodrigo Ramírez
Tema 3 Emmagatzematge de l'energia Tècniques <ul style="list-style-type: none"> • Emmagatzematge d'energia tèrmica utilitzant estructures subterrànies (UTES) • Materials amb canvi de fase • Reaccions químiques • Tancs d'aigua • Emmagatzematge d'energia elèctrica • Casos pràctics 	09-03-09 16-03-09	Lourdes Ventolà
Tema 4 Eficiència energètica en edificis (sector habitatges) <ul style="list-style-type: none"> • Eficiència energètica. Sistemes solars tèrmics actius i passius 	23-03-09 30-03-09	A definir
Tema 5 Eficiència energètica en edificis (sector terciari e indústria) <ul style="list-style-type: none"> • Aplicació de la metodologia d'auditoria energètica • Eficiència energètica en Sistemes elèctrics • Eficiència energètica en Sistemes d'il·luminació • Exemples 	06-04-09 13-04-09	Rodrigo Ramírez
Tema 6 Eficiència energètica en edificis (sector terciari e indústria) <ul style="list-style-type: none"> • Demanda elèctrica i tèrmica a instal·lacions industrials • Cogeneració, paràmetres d'eficiència • Tecnologies de cogeneració 	27-04-09 04-05-09	A definir

Tema 7 Eficiència energètica en el transport <ul style="list-style-type: none"> • Transport ferroviari • Altres modes de Transport	11-05-09 18-05-09	Rodrigo Ramírez
Tema 8 Gestió eficient de l'energia en diferents processos <ul style="list-style-type: none"> • Monitorització • Control	25-05-09 01-06-09	Antoni Sudrià